

De oudst bekende versie van het verhaal van Ellert en Brammert is opgeschreven door Johan Picardt in 1660 en gaat als volgt: 'Omtrent dese tijdt meent men dat geleeft hebben die twee vermaerde Moordenaars ghe-naemt Ellert en Brammer, Vader en Soon die haer een tijdt langh onthouden hebben op dat groote ruyme Veldt tusschen Scharloo en Sweel, dat men seydt van desen Ellert ghe-naemt te zijn Ellers-veldt, en Brammers-hoop van desen Brammer. Dese hebben Waghens en Karren gheplondert Passagiers en Landsaten vermoordt Brand-brieven uyt-geschreven en seer veel quaedt ghedaen: En sulcx des te veyliger vermits in die tijden de Justitie niet naer behooren gepleeght wierde waer in den Bisschop David van Burgunden (Boergondië) versien soude. Van dese Moordenaers wert verhaelt dat sy een Dochter souden gerooft hebben alsoo dat zy soude swanger gheworden zijn; en dat zy in absentie des Soons den slapenden Vader de strot soude af-gesneden en alsoo ontvlucht en dese grouwelen ontdeckt hebben.'

Populaire, latere versie. Eén van de latere versies van het verhaal over Ellert en Brammert, die thans grote populariteit geniet, vertelt dat de twee rovers een touw spannen waaraan een bel is vastgemaakt. Zo kunnen ze er achter komen of er voorbijgangers langs komen in de buurt van hun grot. De rovers overvallen de reizigers, sleuren ze in hun grot, beroven ze en doden hen. Een meisje dat zij gevangen hebben genomen, nemen zij op in hun grot en ze doet het huishouden voor de rovers. Na zeven jaar te hebben geleefd met het tweetal, vraagt het meisje toestemming aan de rovers om naar de kerk te gaan. Dit mag, op voorwaarde dat ze tegen niemand iets vertelt over de rovers en hun verblijfplaats. Na de mis staat het meisje voor de kerk, en vertelt zij haar verhaal en plein publique tegen de deur (of een muur, een oven, of de priester). Daarnaast vertelt ze dat ze erwten zal kopen om de weg te markeren naar de grot. De priester en de dorpsbewoners volgen de sporen, omcirkelen de grot, grijpen de rovers, bevrijden het meisje, en vernietigen de grot.

